

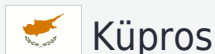
[Avaleht](#) > ... > [Kohtuasja Algamine](#) > [Õigusabi](#) > [Cyprus](#)

Õigusabi

Sisu koostaja:

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

1 Millised kulud on seotud kohtumenetlusega ja kes peab need tavaliselt kandma?

Kohtukulud olenevad kohtuasja liigist ja hinnast, mis on kindlaks määratud asjakohaste õigusnormidega, ning hõlmavad kõiki kohtumenetluse kulusid. Nende alla kuuluvad tavaliselt menetluskulud, menetluskulude koostamise ja vahepealsete taotluste registreerimise kulud, kohtuistungieelsete ja -järgsete kuulamiste ja esinemiste kulud, tunnistajate kulud, kulude loetelu koostamise kulud ning menetluseelse ja -aegse kirjavahetuse kulud. Tsiviilasjade ja erakriminaalasjade puhul otsustab kohus iga kohtuasja lõpus, milline pool kannab kohtumenetluse kulud, võttes arvesse iga kohtuasja eripära/asjaolusid.

Tsiviilasjades ja erakriminaalasjades kannab reeglina kõik kulud kohtumenetluse kaotanud pool. See tähendab, et tavaliselt on kohtumenetluse võitnud poolel õigus nõuda sisse mõistlikud kulud ja kohtumenetluse käigus tehtud kulutused. Samas on kohtul ka õigus teha erandeid ja kulude üldreeglist kõrvale kalduda. Teatavate eripärade/asjaolude korral võib kohus otsustada, et kumbki pool kannab ise oma kulud.

Kriminaalasjades otsustab kohus kohtumenetluse kulude üle asja keerukuse alusel.

2 Mis täpselt on tasuta õigusabi?

Tasuta õigusabi on tugisüsteem, mille kaudu riik rahastab juriidilist esindamist ja kohtusüsteemile juurdepääsu neile, kes ei saa endale õigusteenuste maksumust lubada.

Küprosel hõlmab tasuta õigusabi mitut õigusteenust, sealhulgas õigusnõustamist ja abi õigusdokumentide koostamisel ning esindamist kohtus.

Õiguslik esindamine hõlmab abi, mida advokaat tavaliselt osutab menetluste kõigis etappides kuni otsuse tegemiseni ja apellatsioonimenetluses. Kriminaalmenetluses hõlmab see ka menetlusega seotud etappe enne menetluse algust.

3 Millistel tingimustel tasuta õigusabi antakse?

Enne tasuta õigusabi andmist kontrollib kohus kahe peamise nõude täitmist:

a) majanduskriteeriumid: taotleja peab tõendama, et ta ei saa endale lubada esindamise eest tasumist ja järelikult ei ole tal õigusteenuste eest tasumiseks piisavalt vahendeid.

Konkreetsed majanduskriteeriumid võivad erineda, olenevalt sotsiaalhoolekandeteenuste ameti (*Tmíma Ypiresión Koinonikís Evimerías*) sotsiaal-majanduslikust aruandest, võttes arvesse taotleja sissetulekut, tegelikku ja eeldatavat töötasu, muud töölt või muudest allikatest saadavat tulu, taotleja ja tema perekonna põhivajaduste täitmise kulusid ning nende muid kohustusi ja vajadusi;

b) kohtuasja raskusaste: kohtuasja raskusastet võib õigusemõistmise huvides arvesse võtta.

4 Kas tasuta õigusabi antakse kõikide menetlusliikide korral?

Tasuta õigusabi antakse Küprose kohtutes toimuvates menetlustes, eelkõige järgmiste puhul:

- a) kriminaalmenetlused alates uurimisetapist kuni kohtuistungini esimese astme kohtus (*Eparchiakó Dikastírio*), kriminaalkohtus (*Kakourgiodikeío*) ja sõjaväekohtus (*Stratitotikó Dikastírio*);
- b) Euroopa vahistamismäärusega seotud menetlused;
- c) tsiviil- ja kriminaalmenetlused teatavate inimõiguste rikkumiste kohta (seaduse kohaselt on inimõiguste rikkumine selliste õiguste rikkumine, mis on ette nähtud Küprose Vabariigi põhiseaduse II osas, 1962. aasta seaduses Euroopa inimõiguste kaitse konventsiooni kohta (ratifitseerimine), 1967. aasta seaduses rassilise diskrimineerimise kõigi vormide kõrvaldamise konventsiooni kohta (ratifitseerimine), 1969. aasta seaduses rahvusvaheliste lepingute (finants-, sotsiaalsed ja kultuurilised õigused ning kodaniku- ja poliitilised õigused) kohta (ratifitseerimine), 1989. aasta seaduses piinamise ja ebainimliku või alandava kohtlemise või karistamise tõkestamise Euroopa konventsiooni kohta (ratifitseerimine), 1990. aasta seaduses piinamise ning muu julma, ebainimliku või inimväärikust alandava kohtlemise ja karistamise vastase konventsiooni kohta (ratifitseerimine), 1985. aasta seaduses naiste diskrimineerimise kõigi vormide likvideerimise ÜRO konventsiooni kohta (ratifitseerimine) ning 1990. aasta seaduses lapse õiguste konventsiooni kohta (ratifitseerimine);
- d) perekonnapohtu (*Oikogeneiakó Dikastírio*) menetlused perekonnaasjade, vanemliku vastutuse, ülalpidamise, lapse põlvnemise tunnistamise, lapsendamise, abieluvara ja muude abielu või perekonda puudutavate vaidluste kohta;
- e) piiriülesed vaidlused;
- f) hagejate, rahvusvahelise kaitse saajate ja ebaseaduslikult riigis viibivate kolmandate riikide kodanike halduskaebused halduskohtus (*Diokitikó Dikastírio*) vastavalt põhiseaduse artiklile 146;
- g) inimkaubanduse ohvrite, sealhulgas seksuaalsuhte eesmärgil ahvatlemise, lapsporno, seksuaalse ärakasutamise ja/või seksuaalse kuritarvitamise lapsohvrite kahju hüvitamise hagid tsiviilkohtumenetluses (Euroopa direktiivide alusel);
- h) hüpoteegivõlgnike või huvitatud isikute kohtumenetlused Küprosel, mis käsitlevad hüpoteegiga kinnisasjade müüki;
- i) Euroopa Liidu kodanike ja nende pereliikmete õigusi käsitlevad apellatsioonimenetlused halduskohtus vastavalt põhiseaduse artiklile 146 (Euroopa direktiivi alusel).

5 Kas eriolukordade jaoks on olemas erikord?

Kui asi on kiireloomuline, võib advokaat paluda asja arutaval kohtul väljastada tasuta õigusabi tõendi. Sellisel juhul käsitleb kohus taotluse menetlemist prioriteedina.

6 Kust saada tasuta õigusabi taotluse vorm?

Tasuta õigusabi taotluse jaoks saab selle menetlemiseks pädeva kohtu kantseleist küsida vastavat vormi. Seejärel täidab vormi taotleja või tema advokaat ja esitab selle asja arutavale kohtule, misjärel kantakse taotlus sama kohtukantselei eriregistrisse.

7 Millised dokumendid tuleb esitada koos tasuta õigusabi taotluse vormiga?

Oma tasuta õigusabi taotluse toetamiseks peate esitama kõik vajalikud dokumendid, nagu isikut tõendavad dokumendid, teie (ja teie juures alaliselt elavate isikute) majandusliku olukorraga seotud dokumendid, kohtudokumendid (kui neid on) ja muud allpool nimetatud tõendid:

- isikut tõendavad dokumendid: näiteks kehtiva passi koopia ja/või kehtiva isikutunnistuse koopia;

- ajakohastatud dokumendid teie majandusliku olukorra kohta: teie majandusliku olukorraga seotud dokumendid, mis tõendavad, et te ei saa endale esindamist lubada, näiteks pangakonto väljavõtted, palgatõendid või maksudeklaratsioonid, tõend töötuse kohta, tõend mis tahes riiklike hüvitiste kohta, tõend muu tuluallika või vara kohta;
- kohtudokumendid: kui kohtumenetlus on juba algatatud või teil on oma kohtuasjaga seotud kohtudokumente, on soovitatav lisada nende dokumentide koopiad;
- tõendid: teie kohtuasjaga seotud täiendavad tõendid, näiteks meditsiinilised aruanded, kirjavahetus või muud asjakohased dokumendid.

8 Kuhu esitada tasuta õigusabi taotlus?

Avaldus esitatakse kohtule, kus teie asja arutatakse.

9 Kuidas ma saan teada, kas mul on õigus saada tasuta õigusabi?

Küprose mis tahes kohtusekretäriilt ja Küprose advokatuurilt (*Pagkýprios Dikigorikós Sýllogos*).

10 Kuidas peaksin toimima, kui mul on õigus saada tasuta õigusabi?

Te peate kirjalikult pöörduma kohtusse, kus teie asja arutatakse või hakatakse arutama, ning taotlema tasuta õigusabi tõendit.

11 Kes valib mulle advokaadi, kui mul on õigus saada tasuta õigusabi?

Advokaadi valib tasuta õigusabi saaja nende advokaatide hulgast, kes on valmis oma teenuseid pakkuma. Kui abisaaja ei nimeta enda valitud advokaati, palub tasuta õigusabi tõendi andnud kohus abisaajal valida advokaadi tasuta õigusabi teenuste osutamisest huvitatud advokaatide nimekirjast, mille on koostanud Küprose advokatuur.

12 Kas tasuta õigusabi hõlmab kõiki menetluskulusid?

Kui tasuta õigusabi tõendi väljastab kohus, kaetakse kõik teie kulud.

13 Kes kannab muud kulud, kui mul on õigus saada ainult piiratud õigusabi?

Küprose õigusaktides ei ole ühtegi sätet, mille alusel antakse ainult osalist tasuta õigusabi. Vt eespool punktis 12 esitatud vastus.

14 Kas tasuta õigusabi hõlmab ka apellatsioonkaebusi?

Tasuta õigusabi võib anda mõlemas kohtuastmes (esimeses või teises kohtuastmes). Teisisõnu, kui olete saanud tasuta õigusabi esimese kohtuastme menetluses, on teil õigus taotleda oma kohtuasjaga seoses tasuta õigusabi ka teises kohtuastmes.

Apellatsioonimenetluseks ei ole vaja esitada uut tõendit ning kohus võtab arvesse esimese astme menetluse jaoks sotsiaalhoolekandeteenuste ameti koostatud sotsiaal-majanduslikku aruannet, kui hageja kinnitab vande all, et tema varaline seisund ei ole muutunud.

15 Kas tasuta õigusabi võidakse enne (või isegi tagasiulatuvalt pärast) menetluse lõppu tagasi võtta?

Kohus võib tasuta õigusabi saamise tõendi tühistada, kui teie isiku- ja finantsteave on oluliselt muutunud. Tõend võidakse tühistada kas automaatselt või peaprokuröri (*Genikós Eisangeléas*) taotlusel. Väljastatud tõendi tühistamine ei mõjuta advokaadi õigust saada osutatud teenuste eest tasu kuni tõendi tühistamise kuupäevani.

16 Kas ma võin tasuta õigusabi andmisest keeldumise vaidlustada?

Tasuta õigusabi tõendi andmisest keeldumise otsuse võib edasi kaevata, lähtudes põhireeglist, et kõiki kohtuotsuseid on võimalik edasi kaevata.

17 Kas tasuta õigusabi taotlus peatab aegumistähtaja kulgemise?

Tasuta õigusabi taotlus ei peata aegumistähtaja kulgemist.

Aegumistähtaega arvestatakse jätkuvalt tasuta õigusabi taotlusest olenemata.

Samas ei ole teatavates menetlustes, näiteks kriminaalmenetlustes, üldiselt kuritegude aegumistähtaega ette nähtud.

■ Viimati uuendatud: 25/07/2025

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õiguslase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õiguslase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.